

FIȘA DISCIPLINEI

Teologie Dogmatică Ortodoxă I

Anul universitar 2026-2027 (anul III - 2028-2029)

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	<i>Teologie Ortodoxă Didactică</i>
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Teologie Dogmatică Ortodoxă I			Codul disciplinei	OLR1115
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. conf. univ. dr. Grigore-Dinu Moș				
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr. conf. univ. dr. Grigore-Dinu Moș				
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					25
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					5
Alte activități [comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					4
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				83	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Studiul Vechiului Testament, Studiul Noului Testament, Studiul Istoriei bisericești universale
4.2. de competențe	Cunoașterea izvoarelor Revelației și a istoriei Bisericii

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Frecventarea cursului în proporție de 70%. Studenții se vor prezenta la cursuri și seminarii cu telefoanele mobile închise.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Termenul predării și susținerii lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate. Nu sunt acceptate lucrările care nu sunt elaborate în conformitate cu exigențele și metodologia de elaborare și expunere a unei lucrări științifice (studierea temei pe baza bibliografiei indicate și expunerea cu respectarea metodologiei citării).

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Aplică strategii didactice interculturale. <i>Applies intercultural teaching strategies.</i>
CP4	Adaptează strategia didactică la abilitățile elevilor. <i>Adapts the teaching strategy to students' abilities.</i>
CP7	Oferă feedback constructiv. <i>Offers constructive feedback.</i>
CP9	Ilustrează cu exemple în timpul activității didactice. <i>Illustrates with examples during the teaching activity.</i>
CP13	Stimulează creativitatea la nivelul echipei și utilizează strategii pedagogice pentru creativitate. <i>Stimulates creativity within the team and uses pedagogical strategies</i>
CP15	Predă noțiuni de teologie. <i>Teaches theology concepts.</i>
CP18	Promovează activități religioase. <i>Promotes religious activities.</i>
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Colaborează cu profesioniști din domeniul educației. <i>Collaborates with professionals in the field of education.</i>
CT2	Utilizează instrumente informatice. <i>Uses IT tools.</i>

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Studentul înțelege fundamentele biblice și pedagogice ale educației interculturale <i>1. The student understands the Ziblica land pedagogical foundations of intercultural education.</i>	1. Studentul corelează conținuturi teologice cu strategii didactice adecvate diversității culturale <i>1. The student correlates theological content with teaching strategies appropriate to cultural diversity</i>
CP4	2. Studentul înțelege diferențele dintre abilitățile elevilor în receptarea conținuturilor teologice <i>2. The student understands differences among students' abilities in receiving theological content</i>	2. Studentul adaptează explicațiile biblice, morale și dogmatice la nivelul clasei <i>2. The student adapts biblical, moral, and dogmatic explanations to class level</i>
CP7	3. Studentul cunoaște valoarea feedbackului constructiv în procesul de învățare religioasă <i>3. The student knows the value of constructive feedback in religious learning</i>	3. Studentul formulează observații clare privind înțelegerea textelor biblice și a temelor teologice <i>3. The student formulates clear remarks on understanding biblical texts and theological themes</i>

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP9	4. Studentul înțelege importanța exemplelor în transmiterea adevărurilor biblice și morale <i>4. The student understands the importance of examples in conveying biblical and moral truths</i>	4. Studentul folosește exemple scripturistice, istorice și spirituale în explicarea temelor didactice <i>4. The student uses scriptural, historical, and spiritual examples to explain teaching themes</i>
CP13	5. Studentul înțelege rolul creativității în învățarea teologică și catehetică <i>5. The student understands the role of creativity in theological and catechetical learning</i>	5. Studentul propune activități creative pentru aprofundarea temelor biblice, morale și spirituale <i>5. The student proposes creative activities for deepening biblical, moral, and spiritual themes</i>
CP15	6. Studentul cunoaște noțiunile fundamentale de teologie biblică, dogmatică, morală și spirituală <i>6. The student knows fundamental notions of biblical, dogmatic, moral, and spiritual theology</i>	6. Studentul explică noțiuni teologice folosind limbaj adecvat vârstei și contextului educațional. <i>6. The student explains theological concepts using language appropriate to age and educational context</i>
CP18	7. Studentul înțelege finalitatea educativă a activităților religioase în școală și comunitate <i>7. The student understands the educational purpose of religious activities in school and community</i>	7. Studentul organizează activități religioase cu fundament biblic, catehetic și pastoral adecvat <i>7. The student organizes religious activities with appropriate biblical, catechetical, and pastoral grounding</i>
CT1	8. Studentul înțelege rolul colaborării educaționale în gestionarea clasei și sprijinirea elevilor. <i>8. The student understands educational collaboration in classroom management and student support</i>	8. Studentul comunică eficient cu profesioniști din educație în activități didactice <i>8. The student communicates effectively with education professionals in complementary teaching activities</i>
CT2	9. Studentul cunoaște utilizarea instrumentelor informatice în formarea didactică și activitățile școlare <i>9. The student knows the use of IT tools in teacher training and school activities</i>	9. Studentul aplică instrumente digitale în instruire asistată, documentare și organizarea activităților educaționale <i>9. The student applies digital tools in assisted training, documentation, and organizing educational activities</i>

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul își înțelege în profunzime și își definește cu claritate credința, ca fidelitate creatoare față de Tradiție.
2. Studentul înțelege conexiunile dintre credință și rațiune.
3. Studentul își dezvoltă conștiința dogmatică, ca temei necesar pentru un caracter puternic și pentru o viață spirituală autentică.
4. Studentul explică, justifică, apără și interpretează doctrina creștin-ortodoxă despre Dumnezeu și despre creația lumii și a omului, în contextul cultural al lumii contemporane.
5. Studentul înțelege diferențele majore dintre grupele de vârstă ale elevilor, în ce privește disponibilitatea, modul și nivelul receptării mesajelor religioase
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul se plasează critic și autocritic între Tradiție și actualitate, pe baza nu doar a istoriei teologiei, ci și în temeiul unor elemente specifice de teologie a istoriei.
2. Studentul identifică relații și conexiuni reale între teologie și cultură, cu respectarea competenței și limitelor fiecărui domeniu.
3. Studentul își afirmă identitatea religioasă, în cadrul pluralismului cultural și ideologic din comunitatea academică de azi, într-un mod irenic, deschis și cu respect față de celelalte tradiții religioase.
4. Studentul reproduce, susține și integrează doctrina ortodoxă despre Revelația divină și izvoarele ei, despre cunoașterea lui Dumnezeu și atributele divine, despre Sfânta Treime și despre creația lumii, până la nivelul la care o poate explica, propune și împărtăși în mod competent elevilor.
5. Studentul adaptează metodele didactice și pedagogice de predare a religiei, în funcție de vârsta și capacitatea de înțelegere a elevilor.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Însemnătatea teologie dogmatice în contemporaneitate a) Definiția, caracteristicile și funcțiile dogmei b) Netemeinicia acuzelor aduse Dogmaticii	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
2. Revelația dumnezeiască a) Definirea Revelației, posibilitatea și necesitatea ei b) Revelația naturală c) Revelația supranaturală d) Convergența și complementaritatea celor două moduri ale Revelației	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
3. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, căi de fixare și de transmitere a Revelației a) Tradiția orală și Sfânta Scriptură b) Inspirația și interpretarea Sfintei Scripturi c) Caracterul statornic și dinamic al Sfintei Tradiții d) Scriptură, Tradiție și Biserică	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
4. Cunoașterea lui Dumnezeu în Ortodoxie a) Cunoașterea catafatică b) Cunoașterea apofatică c) Cunoașterea lui Dumnezeu din împrejurările concrete ale vieții	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
5. Sensul afirmativ al negației apofatice în tradiția răsăriteană a) Teologia apofatică a Sfântului Dionisie Areopagitul b) Teologia apofatică a sfinților Maxim Mărturisitorul și Ioan Damaschinul c) Teologia apofatică a Sfântului Grigorie Palama	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
6. Atributele divine (I) a) Ființă, Puteri, Atribute, Lucrări b) Aseitatea c) Imuabilitatea d) Veșnicia e) Atoprezența	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
7. Atributele divine (II) a) Spiritualitatea b) Atotștiința și Atotînțelepciunea c) Libertatea și Atotputernicia d) Sfințenia e) Dreptatea f) Iubirea și Smerenia lui Dumnezeu	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
8. Dogma Sfintei Treimi a) Descoperirea Sfintei Treimi în Sfânta Scriptură b) Formularea dogmei Sfintei Treimi	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

9. Teologia trinitară a) Sfânta Treime, structura supremi iubiri sau taina desăvârșitei unități a persoanelor distincte; monarhia Tatălui; perihoreza și intersubiectivitatea divină b) Purcederea Sfântului de la Tatăl și relația Sa cu Fiul; adaosul eterodox Filioque	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
10. Crearea lumii a) Creția ex nihilo b) Motivul și scopul creației lumii c) Logosul divin și raționalitatea creației d) Timp, eon, eternitate	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
11. Crearea lumii nevăzute a) Natura și menirea îngerilor b) Ierarhia cerească c) Originea răului: demonii	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
12. Crearea lumii văzute a) Caracterul progresiv al creării lumii văzute b) Interpretarea literală și interpretarea simbolic-arhetipală a Genezei biblice c) Creație și / sau evoluție	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
13. Antropologia creștină a) Crearea omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu b) Constituția dihotomică a omului c) Menirea omului d) Starea primordială a protopărinților; ambivalența nemuririi și nescricăciunii	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore
14. Căderea omului și urmările ei a) În ce a constat păcatul protopărinților? b) Înțelesul Pomului Cunoștinței Binelui și Răului c) Caracterul ambiguu, contradictoriu și amăgitor al stării căzute a omului c) Universalitatea și transmiterea păcatului ancestral	Expunerea sistematică, Explicația, Prelegerea interactivă, Problematizarea, Conversația euristică, Demonstrația didactică	1 prelegere, 2 ore

Bibliografie

Patristică

1. Sf. Grigorie de Nazianz, *Cele cinci cuvântări teologice*, trad. de pr. prof. Dumitru Stăniloae, Editura Anastasia, București, 1993
2. Sf. Ioan Damaschin (+ 749), *Dogmatica*, trad. de pr. Dumitru Fecioru, Editura Scripta, București, 1993.
(Expunerea exactă a credinței ortodoxe)

Contemporană

1. Sfântul Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1997, 2003, 2010.
2. Sfântul Iustin Popovici, *Dogmatica Bisericii Ortodoxe*, volumul I, Editura Doxologia, Iași, 2017
3. Vladimir Lossky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit* (1944 Paris), trad. de pr. Vasile Răducă, Anastasia, București, 1990.
4. Ilarion Alfeyev, *Taina credinței, Introducere în Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Editura Doxologia, Iași, 2014.
5. Nicolae Chițescu, Pr. Isidor todoran, Pr. Ion Petreună, Pr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică și Simbolică*, vol. I, II, Ed. IBMBOR, București, 1958
6. Karl Christian Felmy, *Dogmatica experienței eclesiale*, trad. de pr. prof. dr. Ioan Ică sr., Editura Deisis, Sibiu, 1999
7. Jean-Claude Larchet, *Teologia energiilor dumnezeiești. De la origini până la Sfântul Ioan Damaschin*, traducere de Marinela Bojin, Editura Basilica, București, 2016.
8. Pr. Andrew Louth, *Introducere în teologia ortodoxă*, Editura Doxologia, Iași, 2014.
9. Nikos A. Matsoukas (U. Tesalonic), *Teologie Dogmatică și Simbolică*, (1985), vol. I, II, trad. de Nicușor Deciu, Ed. Bizantină, București, 2006

10. George Florovski, *Biserica, Scriptura, Tradiția. Trupul viu al lui Hristos*, trad. din limba engleză de Florin Caragiu și Gabriel Mândrilă, Editura Platytera, Colecția Isihasm, București, 2005.
11. Pr. Ion Bria, *Tratat de Teologie Dogmatică și Ecumenică*, Ed. România Creștină, București, 1999
12. Pr. Ștefan Buchiu, Pr. Cristinel Ioja, Pr. Tache Sterea, Pr. Valer Bel, Pr. Ioan Tulcan, *Teologia dogmatică ortodoxă I*, Editura Basilica, București, 2017.
13. Ierotheos, Mitropolitul Nafpaktosului, *Dogmatica empirică după învățăturile prin viu grai ale părintelui Ioannis Romanidis*, volumul I, Dogmă – Morală - Revelație, Editura Doxologia, Iași, 2014.
14. Ierotheos, Mitropolitul Nafpaktosului, *Dogmatica empirică după învățăturile prin viu grai ale părintelui Ioannis Romanidis*, volumul II, Dumnezeuul treimic – Crearea lumii – Căderea – Întruparea – Biserica – Viața după moarte, Editura Doxologia, Iași, 2017.
15. Grigore-Dinu Moș, „Însemnătatea teologiei dogmatice în contemporaneitate”, *Tabor*, nr. 9, septembrie 2021, pp. 46-59.
16. Grigore-Dinu Moș, „Sensul afirmativ al negației apofatice în tradiția răsăriteană”, *Caiete de dogmatică, vol. I, Arhitectonică și apofatism*, Presa Universitară Clujeană, 2020, pp. 9-36.
17. Grigore-Dinu Moș, „Perihoreză și intersubiectivitate. Contribuția sfântului preot Dumitru Stăniloae la aprofundarea dogmei deoființimii Tatălui și Fiului, proclamată la Sinodul I Ecumenic de la Niceea”, *Tabor*, nr. 11, noiembrie 2025, pp. 88-97.
18. Grigore-Dinu Moș, „Sfințenia și sfinții în tradiția Bisericii Ortodoxe”, *Tabor*, nr. 6, iunie 2018, pp. 19-35.
19. Grigore-Dinu Moș, *Asumarea transcendentă a vinei. Eseu despre transmiterea păcatului strămoșesc*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2020.
20. Grigore-Dinu Moș, „Conceptul de infinit în teologia părintelui Dumitru Stăniloae”, în volumul *Părintele Dumitru Stăniloae sau consonanța dintre dogmă, spiritualitate și Liturghie*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2015, pp. 245-257.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Teologie și spiritualitate a) Legătura organică dintre dogmă și viața duhovnicească; teologia ortodoxă – o teologie a experienței ecleziale b) Conștiință dogmatică și mărturie creștină c) Semnificația universală a dogmelor d) Fiul lui Dumnezeu întrupat – Adevărul ipostatic și veșnic; Duhul Sfânt – Duhul Adevărului e) Smerenia și iubirea de vrășmași – criteriu duhovnicesc al adevărului f) Specificul spiritualității ortodoxe contemporane și relația dintre dogmă și viața duhovnicească în viziunea Sf. Siluan Athonitul și a Sf. Sofronie Saharov	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată, Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Studiul de caz, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă, Prezentarea publică și evaluarea lucrărilor de seminar	2 seminarii, 2 ore
2. Vocația doxologică a teologiei a) Doxologie, teologie și ortodoxie. Considerații terminologice b) Dogmă și doxologie c) Limbajul doxologic și tăcerea. Teologia ca stare a duhului	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată, Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă Prezentarea publică și evaluarea lucrărilor de seminar	1 seminar, 1 oră
3. Revelația dumnezeiască și cunoașterea lui Dumnezeu a) Aprofundarea conținutului tematic al cursului b) Controversa dintre Sfântul Dumitru Stăniloae și Lucian Blaga cu privire la Revelație c) Legătura dintre cunoașterea naturală și cea supranaturală în viziunea Sf. Maxim Mărturisitorul	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată, Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Studiul de caz, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă Prezentarea publică și evaluarea lucrărilor de seminar	1 seminar, 1 oră
4. Cunoașterea catafatică și cunoașterea apofatică	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată,	1 seminar, 1 oră

a) Etimologia, definirea termenilor, nuanțele lor semantice b) Continuum-ul dinamic catafatic-apofatic al cunoașterii lui Dumnezeu c) Cunoașterea apofatică și treptele ei (apofatismul intelectual al teologiei negative, apofatismul existențial al trăirii și rugăciunii, apofatismul vederii Luminii necreate și al incognoscibilității Ființei divine)	Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă Prezentarea publică a lucrărilor de seminar și evaluarea lor	
5. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție – căi de fixare și transmitere a Revelației a) Aprofundarea conținutului tematic al cursului b) Biserică, Scriptură, Tradiție în viziunea lui George Florovski	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată, Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă Prezentarea publică a lucrărilor de seminar și evaluarea lor	1 seminar, 1 oră
6. Atributele lui Dumnezeu a) Atributele lui Dumnezeu în teologia Sfântului Dumitru Stăniloae b) Smerenia lui Dumnezeu c) Frumusețea lui Dumnezeu	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată, Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă Prezentarea publică a lucrărilor de seminar și evaluarea lor	2 seminarii, 2 ore
7. Sfânta Treime, structura supremei iubiri - în viziunea Sfântului Dumitru Stăniloae a) Conceptul iubirii absolute și deducerea din el a treimicității ipostatice a dumnezeirii b) Ființă, Esență, Natură, Ipostas și Persoană – etimologia termenilor, proveniența filosofică a conceptelor și sensul lor teologic c) Intersubiectivitate treimică d) Purcederea Sfântului Duh de la Tatăl și odihna și strălucirea Lui din Fiul	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată, Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă Prezentarea publică a lucrărilor de seminar și evaluarea lor	2 seminarii, 2 ore
8. Filioque a) Definire; context istoric și eclesial; premisele și implicațiile dogmatice ale inovației; consecințele ei în istoria creștinătății. b) O critică patristică a lui <i>Filioque</i> : Sf. Fotie, Sf. Grigorie al II-lea Cipriotul și Sf. Grigorie Palama c) Discuții cu privire la <i>Filioque</i> în teologia contemporană; evaluarea formulei: <i>prin Fiul</i>	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată, Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă Prezentarea publică a lucrărilor de seminar și evaluarea lor	1 seminar, 1 oră
9. Elemente de angelologie a) Natura și menirea îngerilor b) Ierarhia îngerilor c) Îngerul și omul. Comparatie din perspectiva „chipului și asemănării” cu Dumnezeu d) Îngeri răi. Cauza și consecințele căderii lor	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată, Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă Prezentarea publică a lucrărilor de seminar și evaluarea lor	1 seminar, 1 oră

10. Crearea lumii văzute a) Interpretarea zilelor creației în perspectiva Tradiției și a orizontului cultural și științific al lumii contemporane b) Teoria evoluției – impas în dialogul dintre teologie și știință?	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată, Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă Prezentarea publică a lucrărilor de seminar și evaluarea lor	1 seminar, 1 oră
11. Antropologia creștină a) Aprofundarea conținutului tematic al cursului b) Analizarea și evaluarea teoriilor privind transmiterea păcatului strămoșesc	Conversația euristică, Dezbaterea argumentată, Problematizarea, Lectura dirijată și analiza de text, Brainstormingul, Învățarea prin feedback între colegi, Învățarea prin lucrul în echipă Prezentarea publică a lucrărilor de seminar și evaluarea lor	1 seminar, 1 oră
Bibliografie 1. Dumitru Stăniloae, <i>Ascetica și mistica Bisericii Ortodoxe</i> , Editura IBMBOR, București, 2002. 2. Dumitru Stăniloae, <i>Sfânta Treime sau La început a fost iubirea</i> , Editura IBMBOR, București, 2012. 3. Pr. Ion Bria, <i>Dicționar de Teologie Ortodoxă</i> , Ed. IBMBOR, București, 1994 4. Cuviosul Siluan Athonitul, <i>Între iadul deznădejdi și iadul smereniei</i> , trad. de pr. prof. dr. Ioan Ica și diac. prof. dr. Ioan I. Ica jr., Editura Deisis, Sibiu, 1997. 5. Arhim. Sofronie Saharov, <i>Viața și învățătura Sfântului Siluan Athonitul</i> , Editura Deisis, Sibiu, 1999. 6. Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană. Învățătură patristică, liturgică și iconografică</i> , traducere, prefață și note de Pr. Lect. Univ. Dr. Vasile Răducă, Editura Christiana, București, 1995. 7. Boris Bobrinsky, <i>Taina Preasfintei Treimi</i> , trad. de Măriuca Alexandrescu și Adrian Alexandrescu, Editura IBMBOR, București, 2005. 8. Panayotis Nellas, <i>Omul - animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă</i> , trad. diac. Ioan I. Ica jr., Editura Deisis, Sibiu, 2002. 9. Ioannis Romanides, <i>Dogmatica patristică ortodoxă. O expunere concisă</i> , trad. Dragos Dasca, Editura Ecclesiast, Sibiu, 2011. 10. Pr. Dumitru Radu, <i>Îndrumări Misionare</i> , Ed. IBMBOR, București, 1986 11. Alexandros Kalomiros, <i>Sfinții Părinți despre originile și destinul omului și cosmosului</i> , Ed. Deisis, Sibiu, 1998. 12. John Haught, <i>Știință și religie, de la conflict la dialog</i> , New York, 1995, trad. Magda Stavinschi și Doina Ionescu, XXI: Eonul dogmatic, București 2002 13. Adrian N. Lemeni și Pr. Răzvan Andrei Ionescu, <i>Teologie Ortodoxă și știință</i> , Ed. IBMBOR, București, 2006. 14. Jean-Claude Larchet, <i>Persoană și natură. Sfânta Treime – Hristos – Omul</i> , Editura Basilica, București, 2013. 15. Grigore-Dinu Moș, „Transcendence and Transcending in the Theology of Father Dumitru Stăniloae”, <i>Dialogo 2</i> , 20216, pp. 111-122. 16. Grigore-Dinu Moș, „Cunoașterea catafatică și apofatică în teologia părintelui Dumitru Stăniloae”, în volumul <i>Academician Preot Profesor Dr. Dumitru Stăniloae – Părintele Teologiei românești</i> , Editura Universității Oradea, 2014, pp. 77-86 17. Grigore-Dinu Moș, „Vocația doxologică a teologiei”, în volumul <i>Teologia ca vocație eclesială, pastoral-misionară și dimensiunea sa academică</i> , Editura Astra Museum, Sibiu, 2012. 18. Grigore-Dinu Moș, „Conștiință dogmatică și mărturie creștină la Arhim. Sofronie Saharov”, în volumul <i>Revelație, dogmă și spiritualitate în perspectiva misiunii Bisericii</i> , Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2011, pp. 379-394. 19. Grigore-Dinu Moș, <i>Ortodoxie și Occident. Problema influențelor eterodoxe în teologia ortodoxă</i> , Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2020. 20. Grigore-Dinu Moș, „Contribuția teologică a părintelui profesor Isidor Todoran”, <i>Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca</i> , tomul XVIII (2014-2015), Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 20216.		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	1. Corectitudinea, profunzimea și coerența cunoștințelor dogmatice despre Sfânta Treime, Revelație, atributele divine și creația lumii.	Examen oral cu verificarea înțelegerii conceptelor dogmatice și a corelațiilor dintre acestea	70%
	2. Capacitatea de analiză, argumentare și reflecție critică asupra raporturilor credință-rațiune, Tradiție-actualitate și teologie-cultură.	Dezbateri academice, analiză de text și studiu de caz în cadrul verificării continue, precum și întrebări problematizatoare în cadrul examenului oral	
	3. Capacitatea de transpunere și adaptare didactică a conținuturilor teologice la particularitățile grupelor de vârstă ale elevilor.		
	4. Calitatea comunicării teologice și educaționale în contexte culturale și religioase pluraliste.	Evaluarea comunicării în cadrul micro-predării, evaluare colegială și autoevaluare; prezentare orală în cadrul unui proiect de grup	
	5. Capacitatea de proiectare și realizare creativă a activităților didactice, catehetice și religioase.	Proiect didactic individual / de grup; realizarea unei activități educaționale; realizarea unor materiale și resurse didactice	
	6. Utilizarea adecvată a resurselor academice, colaborative și digitale.	Portofoliu, proiect colaborativ, sarcină de documentare, realizarea unui produs didactic digital	
9.5 Seminar/laborator	1. Înțelegerea și utilizarea corectă a conceptelor teologice	Răspunsuri orale, discuții dirijate, scurte verificări scrise, analiza unor texte teologice	30%
	2. Capacitatea de analiză, argumentare și reflecție critică	Prezentare orală a unei lucrări de seminar, comentariu de text, întrebări problematizatoare	
	3. Capacitatea de corelare a doctrinei ortodoxe cu probleme și contexte contemporane	Studiu de caz, dezbateri tematică, analiză comparativă	
	4. Capacitatea de transpunere didactică a unui conținut teologic	Elaborarea unui proiect didactic, simulare didactică, exerciții de reformulare pe grupe de vârste	
	5. Calitatea comunicării, participării și colaborării academice	Observarea comunicării în cadrul verificării continue, calitatea participării la dezbateri, evaluare colegială și auto-evaluare, activități de grup	
	6. Capacitatea de proiectare creativă și de utilizare a resurselor didactice digitale	Mini-proiect didactic, portofoliu de seminar, realizarea unei resurse	

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

		didactice digitale, prezentare multimedia	
9.6 Standard minim de promovare			
Demonstrarea rezultatelor minime ale învățării prevăzute în secțiunea 7, adică însușirea și integrarea la un nivel de bază – catehetic, didactic, moral, spiritual și pedagogic - a doctrinei creștin-ortodoxe despre Sfânta Treime și atributele divine, despre creația lumii și căderea omului.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								Nu se aplică nici o etichetă

Data completării:

18.09.2026

Semnătura titularului de curs

P. G. G. G.

Semnătura titularului de seminar

P. G. G. G.

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.